

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อติดตามผลการปฏิบัติงานของพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย ในเรื่องความรู้ความสามารถทางวิชาการ ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน มนุษยสัมพันธ์ ค่านิยมทางวิชาชีพ เปรียบเทียบผลทางการปฏิบัติงานของบัณฑิตในทัศนะของบัณฑิต และผู้บังคับบัญชา ความคิดเห็นของบัณฑิตต่อความเหมาะสมของเนื้อหาวิชา ในหมวดวิชาชีพ การจัดการเรียนการสอน การบริหารหลักสูตร ความรู้ที่ได้รับและการใช้ประโยชน์ ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยดังนี้

กลุ่มตัวอย่างประชากร

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้เป็น พยาบาลศาสตรบัณฑิตทั้งหมดที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2524 และ 2525 จำนวนทั้งสิ้น 267 คน และผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต จำนวน 267 คน รวมเป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 534 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามสำหรับบัณฑิต ประกอบไปด้วย แบบสอบถาม 2 ส่วน คือ

1. แบบรายงานตนเอง เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน สำหรับพยาบาลศาสตรบัณฑิต ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง ประกอบไปด้วยเนื้อหา 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การรายงานเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ในเรื่อง

ก. ความรู้ความสามารถทางวิชาการ

ข. ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

ค. มนุษยสัมพันธ์

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาวิชา การจัดการเรียนการสอน การบริหารหลักสูตร ความรู้ที่ได้รับ และการใช้ประโยชน์

2. แบบวัดค่านิยมทางวิชาชีพ ซึ่ง นิภา ศิทธิประเสริฐ เป็นผู้สร้างขึ้นประกอบด้วยข้อความจำนวน 18 ข้อความ เกี่ยวกับความเชื่อในสิ่งที่พยาบาลควรปฏิบัติ เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 4 อันดับ โดยมีข้อความทางด้านนิมมาน จำนวน 15 ข้อความ ข้อความทางด้านนิเสธ จำนวน 3 ข้อความ ซึ่งกำหนดคะแนนให้กับข้อความ ดังนี้

ข้อความทางด้านนิมมาน

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	4	คะแนน
เห็นด้วย	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	2	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	คะแนน

ข้อความทางด้านนิเสธ

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	คะแนน
เห็นด้วย	2	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	4	คะแนน

แบบสอบถามสำหรับผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต ประกอบด้วยแบบสอบถาม 1 ส่วนคือ

แบบประเมินการปฏิบัติงานของพยาบาลศาสตรบัณฑิต สำหรับผู้บังคับบัญชา

ประกอบด้วยเนื้อหา 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การประเมินเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของบัณฑิต ในเรื่อง

ก. ความรู้ความสามารถทางวิชาการ

ข. ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

ค. มนุษยสัมพันธ์

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถของบัณฑิตตามความต้องการ

การของหน่วยงาน และข้อเสนอแนะอื่นๆ เกี่ยวกับการจัดการศึกษา

การสร้างแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้คือ

1. ศึกษาตำราและเอกสารเกี่ยวกับการพยาบาล การศึกษา และการประเมินผล

ตลอดจนเอกสารหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย

2. ร่างแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

แบบสอบถามสำหรับบัณฑิต

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย ข้อมูลปัจจุบันเกี่ยวกับ สถานที่ทำงานและแผนก ประสบการณ์ทำงาน อัตราเงินเดือนและรายได้ พิเศษอื่นๆที่ได้รับอยู่ในปัจจุบัน ตำแหน่งงาน สวัสดิการที่ได้รับ ความพอใจในผลการปฏิบัติงาน และการประกอบอาชีพในอนาคต ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษา ได้แก่ คะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต เวลาที่เข้าศึกษาและสำเร็จ การศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต การศึกษาต่อ

ตอนที่ 2 การรายงานเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของตนเอง ในเรื่อง

ก. ความรู้ความสามารถทางวิชาการ จำนวน 16 ข้อ รายการ

ข. ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน จำนวน 24 ข้อรายการ

เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 อันดับ โดยกำหนดคะแนนให้กับข้อรายการแต่ละข้อ ดังนี้คือ

มีความสามารถดีมาก 5 คะแนน

มีความสามารถดี 4 คะแนน

มีความสามารถค่อนข้างดี 3 คะแนน

มีความสามารถพอใช้ 2 คะแนน

มีความสามารถยังไม่ดี 1 คะแนน

ค. มนุษยสัมพันธ์ จำนวน 15 ข้อรายการ ซึ่งเป็นแบบมาตรา

ส่วนประเมินค่า 5 อันดับ โดยกำหนดคะแนนให้กับข้อรายการแต่ละข้อ ดังนี้คือ

ปฏิบัติทุกครั้ง 5 คะแนน

ปฏิบัติบ่อยครั้ง 4 คะแนน

ปฏิบัติ เป็นบางครั้ง 3 คะแนน

ปฏิบัติ นานๆครั้ง 2 คะแนน

ไม่เคยปฏิบัติเลย 1 คะแนน

ตอนที่ 3 ความคิดเห็น เกี่ยวกับเนื้อหาวิชา การจัดการเรียนการสอน

การบริหารหลักสูตร ความรู้ที่ได้รับและการใช้ประโยชน์ ซึ่งประกอบด้วย ความคิดเห็นเกี่ยวกับจำนวนหน่วยกิตและความเหมาะสมของเนื้อหาวิชาในหมวดวิชาชีพ ความเหมาะสมในการจัดการเรียนการสอน การบริหารหลักสูตรความรู้ที่ได้รับ การใช้ประโยชน์ เหตุผลที่ได้ใช้ประโยชน์จากการศึกษาน้อยหรือใช้ไม่ได้เลย และข้อเสนอแนะอื่นๆเกี่ยวกับเรื่องต่างๆที่กล่าวไปแล้วทั้งหมด

แบบสอบถามสำหรับผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย ตำแหน่งงานปัจจุบัน คุณวุฒิทางการศึกษา ความพอใจในผลการปฏิบัติงานของบัณฑิต

ตอนที่ 2 การประเมินเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของบัณฑิต ในเรื่อง

ก. ความรู้ความสามารถทางวิชาการ

ข. ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

ค. มนุษยสัมพันธ์

ซึ่งมีลักษณะและการให้คะแนน เช่น เกี่ยวกับการรายงาน เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของบัณฑิตที่ได้กล่าวไปแล้ว

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถของบัณฑิตตามความต้องการของหน่วยงาน และข้อเสนอแนะอื่นๆ เกี่ยวกับการจัดการศึกษา

3. นำแบบสอบถามทั้งหมดไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางการพยาบาลและมีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักสูตร ๕ ท่าน พิจารณาและตัดสินว่า แบบสอบถามครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรหรือไม่ เมื่อผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาแล้ว ได้เสนอให้ตัดข้อรายการในตอนที่ 1 คือ สถานภาพของบัณฑิตออกเป็นบางข้อ เพิ่มข้อรายการในตอนที่ 2 คือการรายงานผลการปฏิบัติงาน และในตอนที่ 3 คือการจัดการเรียนการสอน การบริหารหลักสูตร นำมาปรับปรุงแก้ไขความข้อเสนอแนะแล้ว จึงปรึกษาคณะเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาลัย

4. จัดพิมพ์ร่างแบบสอบถามทั้งหมด แล้วนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับพยาบาลศาสตรบัณฑิต 5 คน และผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต 5 คน เพื่อตรวจสอบความเข้าใจและสำนวนภาษาพบว่า มีผู้ไม่เข้าใจในสำนวนภาษาของข้อรายการบางข้อ เช่น การวินิจฉัยโรคตามที่กฎหมายกำหนด การเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐาน เช่นอาการและอาการแสดง ความผิดปกติในระบบต่างๆ แก้ไขเป็นการวินิจฉัยโรคตามขอบเขตหน้าที่ความรับผิดชอบ การเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐาน เช่น การซักประวัติ การตรวจร่างกายเบื้องต้น เพื่อให้เข้าใจง่ายขึ้น

5. ดำเนินการจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างประชากรต่อไป

6. ทดสอบความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถามเมื่อใช้กับกลุ่มตัวอย่างประชากรแล้ว โดยสุ่มตัวอย่างแบบสอบถามจำนวนละ 50 ฉบับ หาค่าของความเที่ยงโดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคพบว่าค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม ด้าน -

ความรู้ความสามารถทางวิชาการ ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน และมนุษยสัมพันธ์ ของผู้บังคับบัญชา เป็น .97, .99, .95 ของบัณฑิต เป็น .91, .96, .85 ตามลำดับ และแบบวัดว่านิยมทางวิชาชีพของบัณฑิต เป็น .72

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยได้คัดลอกรายชื่อและสถานที่ทำงานของผู้สำเร็จการศึกษา จากแผนก ผลิตและวิจัยการศึกษา วิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย
2. ส่งจดหมายติดต่อบอกความร่วมมือไปยังหน่วยงานที่บัณฑิตปฏิบัติงานอยู่และไปพบ หัวหน้าพยาบาลโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ และผู้อำนวยการโรงพยาบาลสมเด็จพระศรีราชา ด้วยตนเอง เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย รายละเอียดของแบบสอบถาม และขอความร่วมมือในการวิจัย
3. ส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ พร้อมทั้งเจ้าหน้าที่ถึงตัวผู้วิจัย ปิดดวงตราไปรษณีย์ เพื่อให้บัณฑิตและผู้บังคับบัญชาที่อยู่ต่างจังหวัดส่งแบบสอบถามกลับคืนมายังผู้วิจัยภายในเวลาที่กำหนดที่โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ โรงพยาบาลสมเด็จพระศรีราชา และโรงพยาบาล หัวเฉียว ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามด้วยตนเอง
4. ติดต่อบริษัทแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง และทางถามไปทางไปรษณีย์เป็นครั้งที่ 2 หากไม่ได้รับแบบสอบถามคืนภายใน 10 วัน หลังจากส่งครั้งแรก ได้รับแบบสอบถามคืนทั้งสิ้น 339 ฉบับ จากจำนวน 534 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 63.48 จำแนกเป็นแบบสอบถามที่ส่งถึงบัณฑิตจำนวน 267 ฉบับ ได้รับคืน 155 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 58.05 และแบบสอบถามที่ส่งถึงผู้บังคับบัญชาบัณฑิตจำนวน 267 ฉบับ ได้รับคืน 184 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 68.91
5. นำแบบสอบถามมาตรวจสอบ พบว่าได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวน 328 ฉบับ เป็นแบบสอบถามที่ส่งถึงบัณฑิตจำนวน 148 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 55.43 และแบบสอบถามถึงผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตจำนวน 180 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 67.42 จากนั้นนำแบบสอบถามมาตรวจให้คะแนน ตามเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยตนเอง ตามลำดับขั้นดังนี้

1. สถิติภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม แจกแจงความถี่ในรูปแบบตารางเป็นอัตราส่วนร้อยละ

2. หากำมิชฌิมเลขคณิตของคะแนนความสามารถ คำนิยมทางวิชาชีพ รายค้ำน และแต่ละช้อรรายการที่ประเมินโดยบัณฑิต และผู้บั้งคัับบัณฑิตา ด้วยสูตร (Chao: 1970: 85)

$$\bar{X} = \frac{\sum_{i=1}^n X_i}{n}$$

เมื่อ $\bar{X}$ = คำนิยมเลขคณิตของกลุ่มตัวอย่าง

$\sum X_i$ = ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

n = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

โดยกำหนดเกณฑ์การพิจารณาค่าเฉลี่ยความสามารถรายค้ำนและแต่ละช้อรรายการ ดังค้อไปนี้

คะแนน	4.51 หรือสูงค้ำว	หมำยควำมว่า	มีควำมสมำรถดีมำก
คะแนน	3.51 ถึง 4.50	หมำยควำมว่า	มีควำมสมำรถดี
คะแนน	2.51 ถึง 3.50	หมำยควำมว่า	มีควำมสมำรถค้อนจ้ำงค้
คะแนน	1.51 ถึง 2.50	หมำยควำมว่า	มีควำมสมำรถพอใช้
คะแนน	1.50 หรือต่ำค้ำว	หมำยควำมว่า	มีควำมสมำรถยังใช้ไม่ค้

3. หำส่วนเบี่ยงเบนมำตรฐำนของคะแนนความสามารถ คำนิยมทางวิชาชีพ รายค้ำนและแต่ละช้อรรายการ ที่ประเมินโดยบัณฑิต และผู้บั้งคัับบัณฑิตา ด้วยสูตร

(Chao: 1970: 108):

$$S = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^n (X_i - \bar{X})^2}{n}}$$

เมื่อ S = ส่วนเบี่ยงเบนมำตรฐำน

$\bar{X}$ = คำนิยมเลขคณิตของกลุ่มตัวอย่าง

X_i = คะแนนของแต่ละคน

n = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

4. เปรียบเทียบควำมแฉกค้ำง ระหว่างมัถมิม เลขคณิตของคะแนนความสามารถ ราย ค้ำนที่ประเมินโดยบัณฑิต และผู้บั้งคัับบัณฑิตาด้วยสูตร (Chao 1970: 271)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{n_1 S_1^2 + n_2 S_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \cdot \frac{n_1 + n_2}{n_1 n_2}}}$$

- เมื่อ $\bar{X}_1$ = ค่ามัธยฐานเลขคณิตของคะแนนที่ประเมินโดยบัณฑิต
 $\bar{X}_2$ = ค่ามัธยฐานเลขคณิตของคะแนนที่ประเมินโดยผู้บังคับบัญชา
 S_1^2 = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานกำลังสองของคะแนนที่ประเมินโดยบัณฑิต
 S_2^2 = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานกำลังสองของคะแนนที่ประเมินโดยผู้บังคับบัญชา
 n_1 = จำนวนของบัณฑิต
 n_2 = จำนวนของผู้บังคับบัญชา

5. ความคิดเห็นของบัณฑิต เกี่ยวกับเนื้อหาวิชา การจัดการเรียนการสอน การบริหารหลักสูตร ความรู้ที่ได้รับและการใช้ประโยชน์ ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา เกี่ยวกับความสามารถของบัณฑิตตามความต้องการของหน่วยงานและข้อเสนอแนะอื่นๆ เกี่ยวกับการจัดการศึกษา แจกแจงความถี่ในรูปแบบตารางเป็นอัตราส่วนร้อยละ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย